REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Trg J.F. Kennedyja 11

P-697/2024

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji Jasminki Gadža, u pravnoj stvari tužitelja Druga fundacija SPV d.o.o., Zagreb, Lonjička ulica 2A, OIB: 25132169807 kojeg zastupa punomoćnik Ivan Župan, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Župan & Antunović d.o.o. u Zagrebu, protiv tuženika HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, kojeg zastupa punomoćnik Ivo Šućur, odvjetnik u Zagrebu radi utvrđenja i isplate, nakon javne glavne rasprave zaključene 16. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika stranaka, s danom objave 27. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana platiti tužitelju zatezne kamate po stopi koja je za razdoblje do 31. prosinca 2007. određena čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a koja kamata teče:

- na iznos od 13,87 EUR od 19. svibnja 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 10,22 EUR od 29. lipnja 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 24,94 EUR od 19. srpnja 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 16,85 EUR od 19. kolovoza 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 5,83 EUR od 19. rujna 2007. do 30. rujna 2015.,

- na iznos od 21,62 EUR od 19. listopada 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 11,03 EUR od 20. studenog 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 30,43 EUR od 19. prosinca 2007. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 27,38 EUR od 19. siječnja do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 50,86 EUR od 19. veljače 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 30,64 EUR od 19. ožujka 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 16,40 EUR od 19. travnja 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 22,24 EUR od 20. svibnja 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 21,58 EUR od 19. lipnja 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 17,09 EUR od 19. srpnja 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 21,34 EUR od 19. kolovoza 2008. do 30. rujna 2015,
- na iznos od 55,34 EUR od 19. rujna 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 57,19 EUR od 19. listopada 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 40,86 EUR od 19. studenog 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 99,84 EUR od 19. prosinca 2008. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 115,54 EUR od 19. veljače 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 85,41 EUR od 19. ožujka 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 86,41 EUR od 19. travnja 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 92,97 EUR od 19. svibnja 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 79,65 EUR od 19. lipnja 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 80,92 EUR od 19. srpnja 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 77,87 EUR od 19. kolovoza 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 79,48 EUR od 19. rujna 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 72,89 EUR od 19. studenog 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 83,62 EUR od 19. prosinca 2009. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 83,32 EUR od 14. siječnja 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 98,54 EUR od 19. siječnja 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 103,90 EUR od 19. veljače 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 108,78 EUR od 19. ožujka 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 117,94 EUR od 20. travnja 2010. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 137,18 EUR od 19. svibnja 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 143,85 EUR od 19. lipnja 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 161,52 EUR od 20. srpnja 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 169,74 EUR od 19. kolovoza 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 184,96 EUR od 19. rujna 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 178,28 EUR od 19. listopada 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 188,27 EUR od 19. studenog 2010. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 239,10 EUR od 19. prosinca 2010. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 227,13 EUR od 19. siječnja 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 219,58 EUR od 19. veljače 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 240,05 EUR od 19. ožujka 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 218,49 EUR od 21. travnja 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 246,63 EUR od 25. svibnja 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 295,68 EUR od 22. lipnja 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 327,29 EUR od 27. srpnja 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 349,74 EUR od 03. rujna 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 296,55 EUR od 05. listopada 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 266,71 EUR od 04. studenog 2011. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 262,81 EUR od 03. prosinca 2011. do 30. rujna 2015.,

- na iznos od 279,60 EUR od 04. siječnja 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 296,10 EUR od 03. veljače 2012 do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 310,58 EUR od 03. ožujka 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 298,37 EUR od 03. ožujka 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 301,77 EUR od 20. travnja 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 310,76 EUR od 23. svibnja 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 311,93 EUR od 20. lipnja 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 302,79 EUR od 04. srpnja 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 299,25 EUR od 03. kolovoza 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 282,85 EUR od 05. rujna 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 300,12 EUR od 18. listopada 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 307,75 EUR od 17. studenog 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 304,23 EUR od 18. prosinca 2012. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 279,65 EUR od 29. siječnja 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 293,95 EUR od 19. veljače 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 292,66 EUR od 20. ožujka 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 308,33 EUR od 24. travnja 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 282,12 EUR od 16. svibnja 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 278,12 EUR od 19. lipnja 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 283,16 EUR od 19. srpnja 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 282,21 EUR od 21. kolovoza 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 288,31 EUR od 25. rujna 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 296,07 EUR od 19. listopada 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 294,78 EUR od 20. studenog 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 306,06 EUR od 20. prosinca 2013. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,43 EUR od 18. siječnja 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 280,89 EUR od 19. veljače 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 285,66 EUR od 21. ožujka 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 280,48 EUR od 24. travnja 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 273,86 EUR od 21. svibnja 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 273,93 EUR od 18. lipnja 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 282,63 EUR od 19. srpnja 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 285,80 EUR od 02. rujna 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 285,50 EUR od 20. rujna 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 292,83 EUR od 24. listopada 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 298,11 EUR od 12. studenog 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 297,91 EUR od 18. prosinca 2014. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 462,89 EUR od 23. siječnja 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 18. veljače 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 19. ožujka 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 22. travnja 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 22. svibnja 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 24. lipnja 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 18. srpnja 2015. do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 271,23 EUR od 27. kolovoza 2015. do 30. rujna 2015.

II. Odbija se tužbeni zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznose i u razdobljima specificiranim u stavku I. izreke ove presude po stopi koja čini razliku između zahtijevane stope koja se za razdoblje do 31. srpnja 2015.

određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 8 postotnih poena, a za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 30. rujna 2015. određuje se, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 5 postotnih poena i stope po kojoj su zatezne kamate obračunate u stavku I. izreke presude.

III. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 19.478,40 EUR sa zateznim kamatama koje teku:

- na iznos od 13,87 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 10,22 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 24,94 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 16,85 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 5,83 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 21,62 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 11,03 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 30,43 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 27,38 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 50,86 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 30,64 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 16,40 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 22,24 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 21,58 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 17,09 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 21,34 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 55,34 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 57,19 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 40,86 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 99,84 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 115,54 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 85,41 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 86,41 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 92,97 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 79,65 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 80,92 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 77,87 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 79,48 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,,
- na iznos od 72,89 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 83,62 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 83,32 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 98,54 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 103,90 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 108,78 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 117,94 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 137,18 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,,
- na iznos od 143,85 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,

- na iznos od 161,52 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,,
- na iznos od 169,74 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 184,96 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 178,28 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 188,27 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 239,10 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 227,13 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 219,58 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 240,05 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 218,49 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 246,63 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 295,68 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 327,29 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 349,74 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 296,55 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 266,71 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 262,81 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 279,60 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 296,10 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 310,58 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 298,37 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 301,77 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 310,76 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 311,93 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 302,79 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 299,25 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 282,85 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 300,12 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 307,75 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 304,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 279,65 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,,
- na iznos od 293,95 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 292,66 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 308,33 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 282,12 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 278,12 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 283,16 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 282,21 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 288,31 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 296,07 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 294,78 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 306,06 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,43 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 280,89 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 285,66 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 280,48 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 273,86 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,,
- na iznos od 273,93 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 282,63 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,

- na iznos od 285,80 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 285,50 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 292,83 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 298,11 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 297,91 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 462,89 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate,
- na iznos od 271,23 EUR od 1. listopada 2015. do isplate.

IV. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 7.867,28 EUR sa zateznim kamatama od 30. rujna 2015. do isplate.

V. Odbija se u cijelosti zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan.

VI. Nalaže se tužitelju nadoknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu od 3.125,00 EUR, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi i tijekom postupka navodi da su Vesna Kljaić i pravni prednik tuženika sklopili ugovor o kreditu 18. travnja 2007. kojim je odobren kredit u valuti CHF u iznosu od 150.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti kojim je ugovorena valutna klauzula vezana na švicarski franak. Tužitelj smatra da su odredbe o valutnoj klauzuli ništetne iz razloga što se o tim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, a pravni prednik tuženika prije i u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu nije informirao korisnika kredita o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Takvo postupanje pravnog prednika tuženika uzrokovalo je znatnu neravnotežu u pravima i obvezama između stranaka, a na štetu korisnika kredita. Nadalje, tužitelj da je 10. lipnja 2023. sklopio s korisnikom kredita Ugovor o ustupu tražbine kojim je korisnik kredita ustupio tužitelju tražbinu koju ima prema tuženiku po osnovi ništetnih odredaba ugovoru o kreditu. Pojašnjava da je presudom ovog suda, poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. (u odnosu na ništetnost odredbe o promjenjivim kamatnim stopama odlukom banke) i presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Pž-6632/17 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na ništetnost odredaba o valutnoj klauzuli u švicarskim francima), utvrđeno da je pravni prednik tuženika u razdoblju od 1. siječnja 2004. (10. rujna 2003. u odnosu na ugovaranje promjenjive kamatne stope) do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, koristeći

nepoštene i ništetne ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora nije kao trgovac u cijelosti informirao potrošače o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene ne potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana te na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom pravnog prednika tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora pravni prednik tuženika kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku pravnog prednika tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, čime da je pravni prednik tuženika postupio protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 96/2003., dalje u tekstu: ZZP/03) i to u razdoblju do 6. kolovoza 2007. protivno odredbama čl. 81., 82. i 90. ZZP-a/03, a u razdoblju od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 79/2007., 125/2007., 75/2009., 89/2009., 133/2009., dalje u tekstu: ZZP/07). Stoga u ovom postupku zahtijeva povrat iznosa koje je tuženik primio temeljem ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli. Korisnik kredita je 1. veljače 2016. s tuženikom zaključio dodatak uz ugovor o kreditu sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju, ali tužitelj potpisom tog ugovora, te provedbom konverzije nije obeštećen za preplaćene iznose nastale kao posljedica ugovaranja ništetnih odredbi o valuti CHF. Navodi da ne raspolaže potpunom dokumentacijom, pa je od tuženika zahtijevao dostavu dodatne dokumentacije, ali da tuženik tom zahtjevu nije udovoljio. S obzirom da ne može postaviti određeni zahtjev za isplatu iznosa primljenih od strane tuženika temeljem ništetnih odredbi prije nego li mu tuženik dostavi potrebnu dokumentaciju te prije nego li se u ovom postupku, temeljem te dokumentacije, provede financijsko vještačenje, to podnosi stupnjevitu tužbu, kojom, u pogledu novčanog tužbenog zahtjeva, najprije zahtijeva da sud rješenjem naloži tuženiku dostavu odgovarajuće dokumentacije, kako bi naknadno mogao određeno postaviti tužbeni zahtjev za isplatu.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije, jer da se na citirane presude koje su donesene u kolektivnom potrošačkom sporu smiju pozivati samo potrošači, a što tužitelj nije. Ističe prigovor zastare utuženog potraživanja. Navodi da je u kolektivnom potrošačkom sporu pružena tek apstraktna pravna zaštita, slijedom čega da je u svakoj parnici u kojoj se zahtijeva isplata pozivanjem na pravna stajališta iz kolektivnog potrošačkog spora potrebno utvrditi jesu li u konkretnom slučaju ispunjene pretpostavke za ništetnost odredbi ugovora o kreditu. U konkretnom slučaju da te pretpostavke nisu ispunjenje, jer je ugovorna odredba o valutnoj klauzula jasna, lako uočljiva i razumljiva, slijedom čega ne može biti predmetom ocjene poštenosti. Osim toga, da je korisnik kredita bio adekvatno informiran, da tuženik nije mogao predvidjeti buduće kretanje tečaja za valutu CHF te da valutna klauzula ne uzrokuje značajnu neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita. Osporava i visinu tužbenog zahtjeva. Tuženik je istaknuo prigovor radi prebijanja u odnosu na negativne razlike tečaja, a koji prigovor da

će specificirati nakon provedenog vještačenja. Nakon provedenog vještačenja tuženik je povukao prigovor nakon prebijanja. Ističe da je predmetni Ugovor o kreditu konvertiran sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, broj: 102/15; dalje u tekstu: ZID ZPK) i da je tužitelju već priznata preplata na dan 30. rujna 2015. u iznosu od 5.316,13 EUR / 40.054,37 kn odnosno da je dodatkom ugovoru o kreditu utvrđena preplata korisnika kredita po osnovi Ugovora o kreditu u tom iznosu. Provedenom konverzijom tužitelj je obeštećen u cijelosti.

3. Tijekom dokaznog postupka sud je izveo dokaze uvidom u isprave u spisu i knjigovodstveno financijskim vještačenjem, te je ocjenjujući rezultate izvedenih dokaza, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne Novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25; dalje: ZPP), utvrdio da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

4. Predmet spora je je tužiteljev zahtjev za isplatu preplaćenih iznosa po osnovi ništetnosti odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli.

5. Iz ugovora o ustupu tražbine utvrđeno je da su korisnica kredita Vesna Kljaić i tužitelj sklopili Ugovor o ustupu tražbine 10. lipnja 2023. kojim su ugovorili da korisnik kredita ustupa tužitelju novčanu tražbinu prema tuženiku nastalu po osnovi ništetnih odredbi predmetnog ugovora o kreditu sklopljenog između korisnika kredita i prednikom tuženika 18. travnja 2007.

6. Tražbina iz čl. 2.1 Ugovora o ustupu potraživanja je odrediva, tj. činidba koja je predmet ustupa je odrediva, bez obzira na to što u čl. 2. Ugovora o ustupu tražbine nije naveden konkretan novčani iznos. Ugovor o ustupu tražbine sadrži podatke o vjerovniku, dužniku i pravnom temelju tražbine koja se ustupa, te je vidljivo da se ustupa cjelokupna tražbina ustupitelja prema tuženiku po osnovi ništetnih odredbi predmetnog ugovora o kreditu. Takvim naznačivanjem predmeta cesije činidba je odrediva jer je ustupljena cjelokupna tražbina, vidljivo je koja tražbina je ustupljena, a visina te tražbine se može utvrditi.

7. Nije osnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije koji tuženik temelji na tvrdnji da je tražbina potrošača strogo osobne naravi pa da ne može biti predmet ustupa, jer je odredbom čl. 80. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 114/22 i 156/22 – dalje: ZOO) propisano da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga.

8. Suprotno tuženikovim navodima, tražbina koje je predmet Ugovora o ustupu potraživanja nije strogo osobne naravi bez obzira na to što je ustupitelj potrošač sukladno čl. 3. t. 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03 – dalje: ZZP) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, a primatelj je pravna osoba (dakle, nije potrošač). Tražbina koja je predmet ustupa je novčana tražbina, a novčane tražbine nisu strogo osobne naravi neovisno o svojstvu ustupitelja kao potrošača, niti se njihova narav protivi ustupu.

9. Promjena u osobi vjerovnika ne utječe na identitet tražbine pa nije odlučno to što je ustupitelj potrošač, a primatelj nije. Identitet tražbine ustupom nije promijenjen što proizlazi iz odredbe čl. 84. st. 1. ZOO-a kojom je propisano da primatelj ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja. Dakle, novčana tražbina potrošača na temelju potrošačkog ugovora zadržava takvo svojstvo i nakon ustupa tražbine osobi koja nije potrošač. To znači da se i u odnosu tužitelja kao primatelja te tražbine i tuženika kao dužnika primjenjuju propisi koji se odnose na zaštitu potrošača, pa tako i pravomoćne presude u kolektivnom sporu za zaštitu potrošača.

10. Nadalje, i Europski sud zauzima takvo pravno stajalište u presudi C-383/18 od 23. svibnja 2019. (sudska praksa je javno dostupna na Internetskim stranicama Europskog suda). Europski sud je u točki 20. obrazloženja presude C-383/18 zauzeo sljedeće stajalište: "Uvodno valja pojasniti kako okolnost da se sporovi u glavnom postupku vode isključivo između prodavatelja robe ili pružatelja usluga ne predstavlja prepreku primjeni Direktive 2008/48 o ugovorima o potrošačkom kreditu. Naime, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 24. svojeg mišljenja, područje primjene te direktive ne ovisi o identitetu stranaka u predmetnom sporu, nego o svojstvu stranaka ugovora o kreditu. Međutim, u ovom slučaju potraživanja koja su predmet sporova u glavnom postupku proizlaze iz triju ugovora o potrošačkom kreditu sklopljenih između triju potrošača i triju tuženika u glavnom postupku te su prenesena na tužitelja u glavnom postupku nakon prijevremenog ispunjenja obveza prema navedenim ugovorima."

11. Nije sporno da su prednik tuženika kao banka i Vesna Kljaić kao korisnik kredita sklopili Ugovor o kreditu 18. travnja 2007.

12. Iz ugovora o kreditu (list 23-33 spisa) proizlazi da se radi o potrošačkom ugovoru jer korisnik kredita nije obrtnik, niti trgovac pojedinac, već fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost pa se radi o potrošaču sukladno odredbi čl. 3. st. 1. ZZP-a. U čl. 2. ugovora o kreditu određeno je da je namjena kredita kupnja kuće. Iz pisanog iskaza korisnice kredita Vesne Kljaić, a koji niti jedna od stranaka nije osporila, proizlazi da je ugovor o kreditu sklopila radi kupnje kuće za osobne potrebe, a isto proizlazi iz čl. 2. ugovora o kreditu. Prednik tuženika je ugovor o kreditu sklopio kao banka u čiji redovni predmet poslovanja ulazi odobravanje kredita. Prema tome, tuženik je u tom ugovoru imao ulogu trgovca.

13. Odredbom čl. 1. ugovora o kreditu ugovoreno je da će prednik tuženika isplatiti korisniku kredita kredit u kunskoj protuvrijednosti 150.000,00 CHF po kupovnom tečaju za devize kreditora važećem na dan korištenja kredita. Odredbom čl. 7. ugovora o kreditu određeno je da korisnik kredita otplaćuje kredit u 204 mjesečna anuiteta. Prvi anuitet dospijeva na naplatu mjesec dana od dana iskorištenja kredita u cijelosti, a iznosi 1.084,20 CHF plativo u kunama po prodajnom tečaju kreditora važećem na dan dospijeća.

14. Iz Aneksa br. 1 Ugovora o kreditu br. 312025 (list 17-22 spisa) proizlazi da su korisnik kredita i tuženik sklopili taj Aneks 1. veljače 2016.

15. Čl. 1. tog Aneksa određeno je da su ugovorne strane suglasne da je sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/2015) kreditor obvezan izvršiti konverziju kredita koje su stranke zaključile 18. travnja 2007., da je kreditor odnosno tuženik izvršio sve svoje zakonske obveze u vezi s dostavom izračuna konverzije i druge propisane dokumentacije, a korisnik kredita prihvatio izračun.

16. Čl. 2. tog Aneksa stranke su utvrdile da je ukupni iznos uplaćenih i početno utvrđenih anuiteta po Ugovoru primjenom izračuna konverzije kredita s klauzulom u CHF sukladno odredbama ZID ZPK veći od ukupnog iznosa anuiteta s klauzulom u EUR i iznosi 40.054,37 KN po tečaju otplate kredita na dan 30. rujna 2015. te se smatra preplatom koja se u smislu čl. 19. c. st. 1. toč. 5. ZID ZPK koristi za sukcesivno namirenje budućih anuiteta s valutnom klauzulom dok se preplata u potpunosti ne iskoristi.

17. U čl. 3. Aneksa ugovorne strane su ugovorile da radi ispunjenja obveza iz ZID ZPK ugovorne strane ugovaraju konverziju kredita br. 312025 s valutnom klauzulom u CHF u kredit s klauzulom u EUR, da preostala neotplaćena glavnica kredita iznosi 60.258,32 EUR u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 30. rujna 2015., da se korisnik kredita obvezuje preostalu glavnicu kredita vratiti u roku i na način kako je utvrđeno Ugovorom i Aneksom. Nadalje u toč. 3. Aneksa korisnik kredita potvrđuje da mu je kreditor uručio otplatnu tablicu sačinjenu sa zakonskim odredbama koja čini sastavni dio ovog Aneksa te da razumije da je ukupni iznos naveden u otplatnoj tablici koju treba platiti u trenutku sklapanja tog Aneksa. Određeno je da se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima koji se sastoje od dijela glavnice i kamate i iznose 779,96 EUR, plativo u kunama po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan dospijeća. Anuiteti dospijevaju na naplatu u mjesečnim intervalima prema odredbama Ugovora, pri čemu je korisnik kredita obvezan uplaćivati 50 % anuiteta sukladno odredbi iz toč. 2 tog Aneksa (čl. 19. c. st. 1. toč. 5. ZID ZPK) sve dok se više uplaćeni iznos u kunama u cijelosti ne iskoristi. Nadalje, navedeno da svi potpisnici Aneksa potvrđuju da su upoznati i da razumiju da je predmetni iznos preplate, a preračunat u kune po tečaju na dan 30. rujna 2015. i na njega kreditor nije dužan obračunati kamatu, tečajnu razliku niti ga preračunavati u EUR na dan dospijeća budućih anuiteta jer iste sukladno izričitoj zakonskoj odredbi snosi korisnik kredita.

18. Između stranaka nije sporno da je pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12, vođen je parnični postupak između tužitelja Potrošača – Hrvatske udruge za zaštitu potrošača i Zagrebačke banke d.d., Privredne banke d.d., Erste & Steiermärkische bank d.d., Raiffeisenbank Austria d.d., Hypo Alpe-Adria Bank d.d., OTP banka Hrvatska d.d., Societe Generale – Splitska banka d.d. i prednika tuženika Sberbank d.d., radi zaštite kolektivnih interesa potrošača.

19. Nije sporno da je presudom P-1401/12 od 4. srpnja 2013. pod točkom 1. njene izreke utvrđeno je da je prednik tuženika Sberbank d.d. u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnih ugovora banka kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi sklapanja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time banka postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82 .i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima, koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom banke i drugim internim aktima banke, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku banke o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time banka postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

20. Nije sporno da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž-6632/17 od 14. lipnja 2018. odbijena žalba tuženika (i ostalih tuženika u tom predmetu) i potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 4. srpnja 2013., između ostalog i u dijelu kojim je utvrđeno da je Erste & Steiermärkischebank d.d. u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom

pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

21. Sukladno navedenom, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 4. srpnja 2013. postala je pravomoćna 14. lipnja 2018. u dijelu koji se odnosi na vezivanje glavnice uz valutu švicarski franak.

22. Odredbom čl. 502.c ZPP-a propisano je da fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. toga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

23. Ova odredba stupila je na snagu 1. srpnja 2013. sukladno odredbi čl. 54. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 57/11), a tužba u kolektivnom sporu podnesena je 2012. godine. Međutim, prema odredbi čl. 53. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 57/11) odredbe tog Zakona, pa prema tome i odredba čl. 502.c ZPP-a primjenjuje se na sve postupke koji budu u tijeku na dan njegova stupanja na snagu.

24. Također, i odredbom čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 78/12) propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. toga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. toga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

25. Pogrešno tuženik smatra da se pravomoćna presuda P-1401/12 ne primjenjuje u smislu odredbe čl. 138.a ZZP-a jer ovaj parnični postupak nije pokrenuo osobno potrošač, već tužitelj. Kako je već obrazloženo, ustupom tražbine nije došlo do promjene identiteta tražbine i tužitelj ima sva prava prema tuženiku koja je imao i vjerovnik, odnosno korisnik kredita. Stoga se na odnos tužitelja i tuženika primjenjuju i svi propisi o zaštiti potrošača, kao i pravomoćna presuda donesena u kolektivnom sporu.

26. Pojam naknade štete iz odredbe čl. 502.c ZPP-a i čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača obuhvaća sve postupke pokrenute radi isplate novčanog iznosa kao posljedice povrede zaštićenih kolektivnih interesa i prava, a ne samo naknadu štete kako je definirana odredbom čl. 1046. ZOO-a, jer tako uskim tumačenjem

odredba čl. 502.c ZPP-a i čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača onda ne bi imala smisla.

27. Prema tome, ovaj sud je vezan za utvrđenja i odluku suda u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača, a koja presuda je pravomoćna. Zauzeta pravna stajališta u pravomoćnoj presudi u kolektivnom sporu o ništetnosti odredaba ugovora o kreditu u pogledu vezivanja glavnice uz valutu švicarski franak odnose se i na predmetni ugovor o kreditu. Taj ugovor o kreditu sklopljen je 18. travnja 2007., dakle, u razdoblju koje je obuhvaćeno izrekom presude iz navedenog pravomoćno okončanog potrošačkog spora i sadrži identične odredbe o valutnoj klauzuli koje su navedenom presudom iz potrošačkog spora utvrđene ništetnima. Tuženik nije dokazao da je u pogledu ovog konkretnog ugovora o kreditu potrošač – korisnik kredita dobio sve informacije koje su mu bile potrebne da shvati što navedene odredbe podrazumijevaju i koje rizike nose, niti da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo ili da su bile lako razumljive konkretnom potrošaču, a što je dovelo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana zbog čega su te odredbe ocijenjene kao nepoštene i ništetne.

28. Iz pisanog iskaza svjedokinje Vesne Kljaić proizlazi da ju tuženik nije informirao odnosno upozorio na rizike vezano za kredite u CHF i da stranke nisu pojedinačno pregovarale o pojedinim odredbama ugovora nego da joj je djelatnik banke na potpis dao unaprijed pripremljen obrazac ugovora.

29. Sud je prihvatio pisani iskaz svjedoka Vesne Kljaić kao istinit i uvjerljiv, jer ga niti jedna stranka nije osporila i jer iz niti jednog dokaza u spisu ne proizlazi da je tuženik dao bilo kakve informacije potrošaču koje bi bile dostatne za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o kreditu uz primjenu valutne klauzule u CHF.

30. S obzirom na to da tuženik i u pogledu konkretnog ugovora o kreditu sklopljenog sa Vesnom Kljaić nije dao potrošaču informacije u vezi valutne klauzule, niti mu objasnio koje su razlike u mogućim posljedicama ugovaranja pojedinih valutnih klauzula (razlike u rizicima CHF i euro), a niti su takve posljedice mogle biti lako razumljive potrošaču, te da se o valutnoj klauzuli nije pojedinačno pregovaralo, to se utvrđenja iz presude P-1401/12 u kolektivnom sporu odnose i na ovaj ugovor. Kako su odredbe potrošačkih ugovora o kreditu koje je tuženik sklapao u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. u pogledu valutne klauzule vezane uz švicarski franak već utvrđene nepoštenim i ništetnim pravomoćnom presudom u kolektivnom sporu, to su i odredbe o valutnoj klauzuli predmetnog ugovora o kreditu sklopljenog između Vesne Kljaić i prednika tuženika 18. travnja 2007. također nepoštene i ništetne.

31. Međutim, korisnik kredita i prednik tuženika su 1. veljače 2016. sklopili Aneks br. 1 na način da je kredit s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit u EUR. U postupku nije sporno da je taj Aneks br. 1 sklopljen sukladno odredbama ZID ZKP.

32. Kada je riječ o mogućnosti ocjene poštenosti zaključenog Aneksa br. 1, primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 41/14 i 78/15 - dalje: ZZP/14), dok se u odnosu na pitanje materijalnopravnih posljedica utvrđene ništetnosti ugovora o kreditu, primjenjuju odredbe ZOO-a koje u tom pogledu nadopunjuju odredbe ZID ZPK i ZZP/14. Među tim propisima nema konkurencije, ali postoji kumulacija o čemu treba voditi računa zato što je cilj odredaba o posljedicama utvrđenja djelomične ništetnosti odredbi potrošačkog ugovora vratiti potrošaču ono što je stečeno bez osnove i platiti zatezne kamate.

33. Pitanjem valjanosti sporazuma o konverziji sklopljenog na temelju ZID ZPK, bavio se Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom sporu, u predmetu Gos 1/2019 u kojem je doneseno rješenje 4. ožujka 2020. U tom predmetu na naznačeno pravno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli", Vrhovni sud je odgovorio da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. ZIDZPK/15 je poseban zakon u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno ZOO, slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZIDZPK/15 o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

34. Dodatno valja naglasiti da je zaštita ekonomskih interesa potrošača, koja uključuje i zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi, nužno povezana s unutarnjim tržištem i kao njegov dio upotpunjuje ostvarivanje tržišnih sloboda. Tržišna sloboda je, u skladu s odredbom članka 49. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14 - dalje: Ustav), temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske i izvire, među ostalim, iz koncepta socijalne države (članak 1. Ustava), koji obvezuje državnu i javnu vlast da utječu na tržišnu funkciju, odnosno da se miješaju u nju kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava, ostvarila socijalna sigurnost i izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike (tako i Ustavni sud RH, odluka broj U-I-1694/2017 od 2. svibnja 2018.). U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi upravo imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda.

35. U tom smislu valja naglasiti da je ZID ZPK upravo i donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene posebno u razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF, i to stoga što je na domaćem tržištu s vremenom izrazito

jačao tečaj CHF, rasle su ugovorene promjenjive kamatne stope što je potrošače, u ispunjavanju kreditnih obveza, dovelo u izrazito težak položaj. Stoga je ZID ZPK imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati otplatu kreditnih zaduženja u iznosu i pod uvjetima koji potrošače kao dužnike ne dovode u neravnopravan i dužnički ovisan položaj u odnosu na kreditora kao vjerovnika, vodeći se načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Taj zakon u tom smislu predstavlja snažnu, izvanrednu, jednokratnu, retroaktivnu i vremenski ograničenu zakonodavnu intervenciju u području potrošačkog kreditiranja. Pritom valja spomenuti da problem kredita vezanih za CHF nije svojstven samo Republici Hrvatskoj, već se pojavio i u drugim državama srednje i jugoistočne Europe, radi čega su zakonodavci i u tim zemljama posegnuli za zakonskim rješavanjem problema, a ta se rješenja razlikuju od države do države jer nema jedinstvenog pristupa rješavanju istog problema u državama članicama Europske unije (tako je do zakonskih intervencija unutar EU došlo u Mađarskoj i Poljskoj, ali na sadržajno drugačiji način nego u RH).

36. Potonju je okolnost, među ostalim, imao na umu i Ustavni sud Republike Hrvatske u postupku ocjenjivanja suglasnosti s Ustavom RH ZIDZPK (U-I/3685/2015) u kojem je odlukom od 4. travnja 2017. ocijenio spomenuti Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona s Ustavom. Ocjenjujući u opisanim okolnostima da ZIDZPK zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, Ustavni je sud posebno naglasio da ZID ZPK ima legitiman cilj jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se nastavljanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i produbljivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

37. Neovisno o tome što se Direktiva 93/13/EEZ u konkretnom slučaju ne primjenjuje (tako i Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018.), a zbog potrebe tumačenja nacionalnog prava u duhu prava EU, valja primijetiti da Direktiva ni inače ne sadrži posebne odredbe koje bi se odnosile na zaštitu potrošača pri ostvarivanju prava na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, već se restitucijski zahtjevi, dakle, zahtjevi za povrat neosnovano plaćenih iznosa, ostvaruju isključivo na temelju nacionalnog prava, odnosno prema nacionalnom materijalnom i procesnom pravu sukladno načelu procesne autonomije. Pritom dostignuti standardi zaštite prava potrošača zbog nepoštenosti ugovornih odredbi u praksi europskih sudova zahtijevaju ostvarenje mogućnosti uspostavljanja stvarne ravnoteže u pravima i obvezama potrošača, s jedne, i trgovca, s druge strane.

38. Relevantne odredbe ZIDZPK, kojima je uređeno načelo konverzije i način izračuna konverzije kredita glase: Članak 19.b. Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u

kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Članak 19.c (1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se: 1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita, 2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, 3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospijeća glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta, 4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne

obračunavaju zatezne kamate, 5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:
- ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR,
- ako iznos preplate prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vraća potrošaču od strane vjerovnika u roku od 60 dana od datuma prihvata konverzije od strane potrošača.

39. Iz navedenih odredbi proizlazi da je cilj ZIDZPK bio korisnike kredita koji su ugovor sklopili uz valutnu klauzulu u CHF dovesti u isti položaj kao da su ugovor o kreditu sklopili uz valutnu klauzulu u EUR.

40. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva (članak 2. ZOO).

41. Iz navedenih odredbi ZIDZPK i Aneksa br. 1 sklopljenog sukladno tim odredbama, proizlazi da banka i korisnik kredita, upravo polazeći od ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli, Aneksom br. 1 uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR), time da se razlika između uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, s kojom se, ovisno o okolnostima slučaja, postupa sukladno odredbi čl. 19.c ZIDZPK.

42. U postupku nije sporno da je Aneks br. 1 sklopljen sukladno odredbama ZIDZPK, a koji je izričito i detaljno uredio način konverzije i koji u tom dijelu predstavlja prisilan propis. U takvoj situaciji odredbe glave II. ZZP/14, koje uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku, jer to priječi odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. Tako se u konkretnom slučaju ne primjenjuje ni odredba st. 1. čl. 49. ZZP/14 prema kojoj se nepoštenom smatra ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno

pregovaralo ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

43. Slijedom iznesenog, polazeći od činjenice da je Aneks br. 1 sklopljen na temelju prisilnog propisa koji je uspješno prošao test ocjenjivanja ustavnosti u ustavnosudskom postupku, valja zaključiti da njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njihovu ništetnost. Sklapanjem Aneksa br. 1 na temelju odredbi ZIDZPK, kojim su stranke iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, stranke su se prešutno odrekle svojih tražbina koje bi im pripadale po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi, i to u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe članka 19.c ZIDZPK. To stoga što zamjena nepoštenih ugovornih odredabi dispozitivnim zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca.

44. Pri ovakvoj ocjeni sud ima na umu ustaljeno stajalište Suda EU prema kojem se u odnosu na poduzetnike poput banaka u istim ili srodnim pravnim odnosima kao predmetnom, potrošač nalazi u slabijem položaju (tako i u odluci broj C-26/13 od 30. travnja 2014.), kao i da je ZIDZPK imao primarni cilj zaštitu potrošača CHF kredita kao slabije ugovorne strane, a ostvarenje tog cilja imalo je veći značaj od pravne sigurnosti druge strane (tako i Ustavni sud, U-I/3685/2015 od 4. travnja 2017., točka 30.). Međutim, ZIDZPK je u odredbama članaka 19.d. i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još i prije sklapanja ugovora o konverziji proučiti njegove odredbe. Štoviše, još prije donošenja ZIDZPK, Vlada Republike Hrvatske je u obrazloženju Konačnog prijedloga tog Zakona (P.Z./899 od 10. rujna 2015.) istaknula, između ostalog, da ZIDZPK predstavlja izvanrednu i jednokratnu zakonodavnu intervenciju koja je temelj za "trajno rješenje problema u CHF".

45. Tako je ZIDZPK u čl. 19.d strogim pravilima nametnuo tuženiku kao vjerovniku i trgovcu, brojne obveze prije dostave ponude sklapanja ugovora o konverziji potrošaču, i to: za potrebe provjere izračuna konverzije, izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled svih elemenata izračuna, i učiniti ga dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja, zatim omogućiti potrošaču pristup povijesnom pregledu: općih kretanja kreditiranja, odluka o kamatnim stopama, dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Ujedno je tuženik kao vjerovnik i trgovac imao obvezu i prije objave spomenutog kalkulatora na mrežnoj stranici pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izvršen u

skladu s načinom izračuna propisanim čl. 19.c ZIDZPK te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZIDZPK.

46. Pored ovih obveza, vjerovniku je, u skladu s odredbom čl. 19.e ZIDZPK, također nametnuta i obveza dostave izračuna konverzije kredita u roku od 45 dana od stupanja na snagu Zakona zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu, kao i pregleda stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, nadalje i pregled stanja svih pojedinačnih tražbina od potrošača pri čemu izračun konverzije mora sadržavati jasan pregled svih promjena i iz kojega mora biti razumljivo na koji je način utvrđen iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR iz čl. 19.c st. 1. t. 7. ovoga Zakona, iznos preplate iz čl. 19.c. st. 1. t. 5. ovoga Zakona ako je ona utvrđena, odnosno manje plaćeni iznos iz čl. 19.c. st. 1. t. 6. ovoga Zakona ako je on utvrđen.

47. S druge strane, odredba čl. 19.e st. 5., 7., 8. i 9. propisuje obveze potrošača u slučaju prihvata konverzije (obavijestiti vjerovnika o prihvatu u roku od 30 dana), zatim u stavku 5. da učinak konverzije snosi vjerovnik na način da se u poslovnim knjigama vjerovnika konverzija iskazuje kao usklađenje tražbine zbog promjene tečajeva, odnosno rashod temeljem povrata preplate, kao i da razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. t. 1. Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamatama, naknada i troškova iz čl. 19.c. st. 1. t. 4., iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. t. 5. Zakona snosi potrošač. Osim toga, st. 8. čl. 19.e ZIDZPK propisana je i sudbina odobrenih pogodnosti (padaju na teret potrošača), dok je u st. 9. propisano ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima se bi se derogirala njegova druga prava.

48. U ovakvim okolnostima valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredabi zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije (za razliku primjerice od mađarskog zakonodavnog rješenja koji tu slobodu potrošaču nije ostavio). S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu.

49. Naime, učinak konverzije prema ZIDZPK djeluje unatrag što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe (tako i

Sud EU u presudi C- 308/156 LGU, točka 62.), i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje.

50. Na taj je način zaključenjem Aneksa br. 1 koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZIDZPK (prema odredbi čl. 19.e ZIDZPK, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. t. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. t. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. t. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZIDZPK bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

51. Potrošač koji je sklopio dodatak ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZIDZPK, odnosno u konkretnom slučaju Aneks br. 1, nakon toga, po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli i promjeni kamatne stope više nema pravo na povrat više plaćenih iznosa, osim onih iznosa koji nisu bili predmet obračuna konverzije kredita u smislu čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZIDZPK. Zatezne kamate od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih anuiteta pa do dana konverzije nisu obuhvaćene obračunom konverzije uređenim posebnim propisom, kako to proizlazi iz ranije navedenih odredbi. Stoga, potrošač ima pravo na isplatu pripadajućih zateznih kamata na više plaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog više plaćenog pojedinačnog anuiteta pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015.

52. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev je neosnovan u dijelu kojim tužitelj zahtijeva isplatu razlika plaćenih pojedinih anuiteta, već tužitelju pripadaju samo zatezne kamate na više plaćene iznose anuiteta za razdoblje od dana plaćanja pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015. sukladno odredbi čl. 1115. ZOO-a. Zatezne kamate teku od dana izvršenog plaćanja sukladno navedenoj odredbi jer je tuženik kao trgovac prilikom sklapanja ugovora o kreditu morao znati da je koristio odredbe koje su nepoštene.

53. Iz nalaza i mišljenja vještaka Zrinka Ručevića proizlazi da u čitavom razdoblju otplate kredita do dana izračun konverzije (30. rujna 2015.), primijenjeni tečaj na dan dospijeća svake pojedine obveze je bio viši od početnog tečaja na dan isplate kredita pa stoga nema negativnih razlika. Vještačenjem je utvrđeno da razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (18. lipnja 2004.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 19.478,40 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika). Zatezne kamate na mjesečne iznose razlika po osnovi tečajnih razlika, obračunane za razdoblje od prvog dana nakon dana plaćanja pa do 30. rujna 2015. iznose 6.947,13 EUR (konvertiran iznos).

54. Nadalje iz nalaza i mišljenja proizlazi da nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenoj osnovi, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 21.109,40 EUR (19.478,40 EUR glavnice i 1.631,00 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata). Iznos preostale glavnice na dan izračuna konverzije (30. rujna 2015.) koji je tuženik više obračunao u odnosu na iznos preostale glavnice kakva bi bila da se od početka otplate kredita do 30. rujna 2015., odnosno do dana izračuna konverzije primjenjivao ugovoreni tečaj CHF prema HRK na dan isplate kredita iznosi 7.867,28 EUR (konvertirani iznos).

55. Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka jer je izrađen prema pravilima struke, stručno i argumentirano, a niti jedna stranka nije imala primjedbe na matematički izračun vještaka, niti pitanja za vještaka.

56. Tužitelj je u podnesku od 25. studenog 2025., nakon provedenog vještačenja, postavio konačan tužbeni zahtjev kojim zahtijeva isplatu iznosa od 19.478,40 EUR po osnovi razlike između anuiteta s osnove valutne klauzule sa zateznim kamatama od dana plaćanja svakog anuiteta pa do isplate i iznosa od 7.867,28 EUR po osnovi razlike iznosa glavnice na dan konverzije sa zateznim kamatama od 30. rujna 2015. do isplate.

57. S obzirom na to da su stranke uredile svoje odnose dodatkom Ugovora o kreditu odnosno Aneksom br. 1 koji je sklopljen sukladno odredbama ZIDZKP, tužitelj ima pravo samo na zatezne kamate obračunate na preplaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog pojedinog preplaćenog anuiteta pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015. sukladno čl. 19.c st. 2. ZIDZPK. Iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da te kamate iznose 6.947,13 EUR.

58. Međutim, tužitelj u ovom postupku potražuje isplatu zateznih kamata obračunatih na svaki mjesečni iznos preplate po ništetnoj valutnoj klauzuli, ali ne u apsolutnom iznosu kojeg je izračunao vještak za razdoblje od dana plaćanja tih iznosa do dana nastupanja učinaka konverzije, 30. rujna 2015., već u relativnom iznosu, od prvog dana nakon plaćanja tih anuiteta do dana povrata/isplate te preplate.

59. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Tražbina po osnovi povrata onoga što je stranka primila na temelju ništetne odredbe, kao i zateznih kamata na taj iznos, kao sporednog potraživanja, zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina sukladno odredbi čl. 225. ZOO-a, jer za tu tražbinu nije propisan poseban zastarni rok. Zastara restitucijskog zahtjeva po osnovi ništetne odredbe ugovora počinje teći od pravomoćnosti presude kojom se utvrđuje ništetnost te odredbe (takvo stajalište zauzima Vrhovni sud Republike Hrvatske Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020.). Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača podnesena je 4. travnja 2012., a presuda je postala pravomoćna 14. lipnja 2018., što znači da u pogledu restitucijskih zahtjeva po osnovi ništetne odredbe o valutnoj klauzuli zastara počinje teći 14. lipnja 2018. Tužba u ovom parničnom predmetu je podnesena 14. lipnja 2023., dakle prije proteka općeg zastarnog roka računajući od pravomoćnosti presude u kolektivnom sporu.

60. S obzirom da tužitelju pripada isključivo naknada koristi stečene bez pravne osnove u vidu zateznih kamata na iznose koje je više platio temeljem primjene ništetne valutne klauzule, od dana njihova plaćanja do dana nastupanja učinaka konverzije 30. rujna 2015., a koje iznose 6.947,13 EUR, budući da je to jedini dio koji se tiče ništetne valutne klauzule koji nije uređen Aneksom br. 1 i kojeg potraživanja se potrošač nije prešutno odrekao, dakle, u pogledu kojeg ne postoji sporazum stranaka o njegovom prestanku, to je tužbeni zahtjev valjalo prihvatiti u odnosu na isplatu tog iznosa kao u toč. I. izreke presude.

61. Međutim, kao što je već rečeno, tužitelj zatezne kamate na više plaćene iznose temeljem ništetne valutne klauzule ne potražuje u apsolutnom iznosu, ali ih ipak potražuje, u relativnom iznosu i za dulje razdoblje nego li mu iste pripadaju, budući da ih tužitelj potražuje od prvog dana nakon dana plaćanja pojedinog anuiteta do neodređenog dana povrata/isplate preplate u okviru tog anuiteta, a zatezne kamate mu pripadaju samo od dana plaćanja anuiteta do dana konverzije 30. rujna 2015.

62. Stoga dosuđivanjem tih zateznih kamata, od prvog dana nakon dana plaćanja preplate u okviru pojedinog anuiteta do dana konverzije, sud ostaje u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva.

63. Budući da su tužitelju dosuđene zatezne kamate na iznose pojedinačnih preplata temeljem ništetne valutne klauzule od prvog dana nakon dana njihova plaćanja do 30. rujna 2015., valjalo je odbiti tužbeni zahtjev za isplatu tih pojedinačnih preplata, a koje ukupno iznose 19.478,40 EUR sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate (zatezne kamate za ranije razdoblje su dosuđene kao zaseban zahtjev) te odbiti tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 7.867,28 EUR sa zateznim kamatama od 30. rujna 2015. do isplate, po osnovi razlike u priznatoj neotplaćenoj glavnici kredita.

64. Zatezne kamate obračunavaju se sukladno odredbi čl. 29. st. 2. ZOO-a u dijelu koji se odnosi na izvanugovorna potraživanja (stjecanje bez osnove), a ne kao za potraživanja proizašla iz trgovačkog ugovora, po kojoj stopi ih potražuje tužitelj, slijedom čega je za razliku između te dvije stope valjalo odbiti tužbeni zahtjev.

65. Odluka o troškovima parničnog postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a.

66. S obzirom na to da je tužitelj u ovoj parnici uspio samo u odnosu na sporedno potraživanje (zatezne kamate na više plaćene iznose u okviru anuiteta obračunatih primjenom ništetne valutne klauzule), koje nije zahtijevao da mu se isplati u obliku glavnog zahtjeva, slijedom čega isto nije nikada činilo vrijednost predmeta ovog spora, u smislu odredbe čl. 35. ZPP-a, to je tužitelj u odnosu na glavni zahtjev u cijelosti izgubio parnicu pa on nema pravo na naknadu troškova parničnog postupka, a dužan je iste naknaditi tuženiku (čl. 154. st. 1. ZPP-a).

67. Prema vrijednosti predmeta spora i sadržaju postavljenog zahtjeva, tuženiku pripada naknada troškova parničnog postupka za odgovor na tužbu u iznosu od 500,00 EUR (Tbr. 8/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /Narodne novine, broj: 138/2023., 107/2025., dalje u tekstu: OT/), za sastavljanje podneska od 10. prosinca 2025. u iznosu od 500,00 EUR (Tbr. 8/1 OT), za zastupanje na ročištima 12. rujna 2025., 19. veljače 2026. i 16. rujna 2026., svako u iznosu od 500,00 EUR (Tbr. 9/1 OT), sve uvećano za 25 % PDV-a, odnosno ukupno 3.125,00 EUR.

68. Tuženiku ne pripada naknada troška za sastavljanje podneska od 16. siječnja 2025. u iznosu od 100,00 EUR, jer je istim samo obavijestio sud o otkazu punomoći slijedom čega nije bio potreban za vođenje predmetne parnice u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.

U Zagrebu 27. listopada 2026.

SUTKINJA
Jasminka Gadža

Dokument je elektronički potpisan:
JASMINKA GADŽA
Vrijeme potpisivanja:
27-10-2026
14:56:35

DN:
C=HR
O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
2.5.4.97=#130D485233373338383138383737 32
L=ZAGREB
S=GADŽA
G=JASMINKA
CN=JASMINKA GADŽA

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana kada je održano ročište na kojem je presuda objavljena ako je stranka bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, odnosno u roku od 15 dana od primitka presude ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, a podnosi se putem ovog suda u dva primjerka za sud i po jedan za svaku protivnu stranku.

Broj zapisa: **9-3088f-43bb5**

Kontrolni broj: **0fe79-0e8e5-b5079**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=JASMINKA GADŽA, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.